

Boekbespreking

Niels Rygaard therapeut en zelf adoptievader van twee kinderen heeft met zijn boek het kernprobleem in veel adoptiegezinnen behandeld. Centraal staat namelijk in zijn boek hoe om te gaan met ernstig hechtingsgestoorde kinderen. Adoptieouders van kinderen die op wat oudere leeftijd in hun gezin worden geplaatst, of kinderen met een duidelijk negatieve achtergrond, vragen zich op de eerste plaats af of hun kind zich bij hen thuis zal gaan voelen. Of het zich aan hun zal gaan hechten.

Rygaard geeft eerst een heldere beschrijving van "attachment" en wat hechtingsstoornis (AD: attachment disorder) inhoudt. Terecht wijst hij erop dat hechtingsstoornis vaak samengaat met andere gedragsstoornissen als Post Traumatic stress Disorder, ADHD, Post Institutional Autistic Syndrome en Tourette's syndrome. Rygaard heeft zelf vele jaren de verantwoordelijkheid gehad voor kinderen in pleeggezinnen gediagnosticeerd met een hechtingsstoornis. Vandaar dat door het boek heen individuele voorbeelden met aandacht voor details worden uitgewerkt, waardoor het geheel aan leesbaarheid en herkenbaarheid wint.

De opbouw van Rygaard's boek is helder. Het bestaat uit drie delen.

Deel 1 behandelt de theoretische basis van het begrip hechtingsstoornis, tevens de mogelijke oorzaken daarvan en de wijze waarop de stoornis zich uit: de symptomen. Er is aandacht voor de moeder-kind relatie, de relevantie van (lichamelijk en geestelijk) contact voor de gezonde ontwikkeling van het kind, de noodzaak van voorspelbaarheid en regelmaat in de sociale omgeving waardoor kinderen in staat zijn hun dagelijkse activiteiten taken goed uit te voeren,

In deel 2 worden diverse therapieën behandeld. In deel 3 wordt nader ingegaan op de vereisten voor het therapeutische milieu, wat van therapeuten die met AD-kinderen werken, moet worden verwacht. In het laatste hoofdstuk van dit deel (attachment disorder, sexual behavior problems and sexual abuse) geeft R. belangrijke adviezen hoe om te gaan met kinderen die seksueel mishandeld zijn geweest. O.a. het voorkomen dat het kind later als volwassenen dezelfde fouten begaat, krijgt aandacht. Er wordt veel aandacht besteed aan de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind in relatie tot het ontstaan en tot uitdrukking komen van AD.

Deel 3 zal ook voor de hulpverleners erg interessant zijn. Hij geeft aanwijzingen hoe met betreffende gezinnen om kan worden gegaan. Hoe het hulpverleningsproces het best tot stand kan komen, waarbij R. zelfs gedetailleerd de mogelijke inhoud van eerdere ervaringen van hulpverleners in interviewvorm weergeeft en de hulpverlener helpt om kritisch ten opzichte van zijn eigen werk te staan.

Het boek is uit het Deens vertaald, misschien lijkt het Engels daarom betrekkelijk eenvoudig. Het is voor adoptieouders zinvol om te bestuderen. En zeker ouders met een kind dat leidt aan hechtingsstoornis zullen veel herkennen en baat hebben bij de adviezen die R. geeft.

Voor hulpverleners van bedoelde kinderen is het boek zonder meer aan te raden.

Vooraf Deel 2 en 3 is direct relevant voor hen.

Ik vind het boek zo ter zake voor adoptieouders en hun hulpverleners dat ik samen met een uitgever bezig ben het vertaald te krijgen.

René Hoksbergen
(em. hoogleraar adoptie)